

Uvod

Menadžment savremenog privrednog društva suočen je sa potrebom donošenja poslovnih odluka u vezi sa ostvarenjem poslovnih ciljeva. Sistem internog nadzora koji uključuje sve mere pažnje usmerene na sprečavanje grešaka prekomernih troškova i prevare, proverava i obezbeđuje pouzdanost informacija. Ključni zadatak internog nadzora jeste da kontroliše sve delove preduzeća da li dosledno redukuju poslovnu politiku usvojenu na početku poslovnog perioda kao i da o tome podnose informaciju menadžmentu privrednog društva. Za pojačano interesovanje za uspostavljanje internog nadzora razlog više su i prisustvo neloyalne konkurencije, povećane konkurencije i erozije poslovnog morala.

2/16

Finansijska kontrola i revizija

Milan Savić 03/06

Nastanak Revizije

Prapočeci revizorske službe nalaze se već krajem osamnaestog veka u Engleskoj koja se i smatra kolevkom revizije. Vremenom se širila i u drugim državama, a na našim prostorima se organizovano primenjivala prvo na području Slovenije, Istre i Dalmacije, početkom dvadesetog veka. Prve revizije su rađene za zadruge, dok se mnogo kasnije pristupilo organizovanju i za nezadružne privredne organizacije (sredinom tridesetih godina dvadesetog veka). Kontrola i revizija su oblasti koje se u velikoj meri razlikuju, ali se i dopunjuju. Za uspešnost revizije je neophodna tekuća, solidna kontrola. Obe vrste delatnosti se mogu posmatrati sa mnogo aspekata, i prema njima izvršiti podela, jer su one same po sebi kompleksne i delatnosti koje obuhvataju sva područja poslovanja jednog privrednog sistema. Zahteve koje treba da ispune kontrola i revizija zavise od potreba korisnika njihovih informacija a mnoge od njihovih postupaka propisuju i zakoni. Revizija u osiguravajućim društvima se obavlja pod sličnim uslovima kao i kod drugih privrednih subjekata, osim što ima pojačanu kontrolu i nadzor koje vrši Narodna banka Srbije.

Kontrola

Postoje različite definicije pojmova kontrola i revizija u literaturi gde se, obično, razgraničenje između njih zasniva na radnim postupcima ili licima koji ih obavljaju, ali se u praksi najčešće greškom koriste u istom smislu. Teško je tačno ih razgraničiti jer obe spadaju u domen nadzora, odnosno provere. Reč kontrola potiče od francuske reči koja znači "protiv-uloga", dakle, provera koja se vrši putem suprotstavljanja, tj. upoređivanja između onoga što jeste i onoga što treba da bude. Odatle možemo zaključiti da je kontrola utvrđivanje činjenica i njihovo upoređivanje, odnosno, suština kontrole sastoji se u upoređivanju. Kontrola kao funkcija provere koristi se u najrazličitijim područjima ljudske delatnosti. Sa gledišta nadzora, tj. provere poslovanja privrednih subjekata možemo je definisati kao stručni i sistematski nadzor zasnovan na ispitivanju, upoređivanju i prosuđivanju poslovanja preduzeća. Kao takva, ona je uključena u svaku njenu osnovnu funkciju kao stalni mehanizam, a deluje preventivno na izvršavanje poslovnih procesa i obavlja se tekuće sa njegovim odvijanjem. Vrste i oblici i vršioци Podela kontrole se može vršiti prema različitim kriterijumima: subjektu kontrole, objektu, vremenu, intenzitetu, poslovnim funkcijama i drugo. Mada su svi ovi aspekti od značaja, najvažnija podela je na unutrašnju (internu) i spoljnu (eksternu). Interna kontrola ima svoje dve bitne karakteristike: 1) ona je uključena u pojedine delove poslovnog procesa sa kojim predstavlja jednu organsku celinu i sa njim se istovremeno obavlja, 2) kroz odgovarajući sistem organizacije ovu kontrolu obavljaju zaposleni ili određeni organi odnosno osiguravajućeg društva. Interna kontrola je sveobuhvatna, te pokriva celokupno poslovanje privrednog subjekta i predstavlja glavni i osnovni vid nadzora nad njegovim poslovanjem. Ona obezbeđuje garanciju rukovodstvu preduzeća u pogledu pouzdanosti računovodstvenih podataka koji se koriste pri donošenju odluka. Ciljevi interne kontrole su: 1) obezbeđenje sredstava privrednog subjekta od rasipanja, pronevera i neefikasnosti 2) unapređenje tačnosti i pouzdanosti knjigovodstvenih i operativnih podataka 3) pridržavanje poslovne politike preduzeća. Interna kontrola može biti administrativna, računovodstvena ili finansijska. Jaka interna

kontrola predstavlja značajnu prepreku za vršenje prevara i pronevera ali ih ne može u potpunosti onemogućiti jer joj obim smanjuju troškovi koji ona iziskuje, što predstavlja njeno glavno ograničenje. Ispitivanje i ocenjivanje postojeće interne kontrole preduzeća predstavlja prvu fazu rada revizora i ona se uzima kao osnova za određivanje obima i pravca revizije. Pod spoljnom (eksternom) kontrolom se podrazumeva ona kontrola koju obavljaju lica, ili organi koji ne pripadaju odnosnom privrednom subjektu.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com